

Natur och Miljö

VERKSAMHETSPLAN

2011

Innehåll

1	Förbundets allmänna målsättningar	4
2	Centrala teman	4
2.1	Energi	4
2.2	Klimat	5
2.3	Östersjön och annat vattenskydd.....	6
2.3.1	Övergödning.....	6
2.3.2	Småskaliga muddringar i grunda havsvikar	7
2.3.3	CCB	7
2.4	Miljömedveten livsstil.....	8
2.5	Biologisk mångfald.....	8
2.5.1	Metsoprogrammet i Svenskfinland.....	8
2.5.2	Sibbo storskog.....	9
2.5.3	Fältbiologi och naturkännedom	9
3	Miljöfostran	10
3.1	Naturskolverksamhet.....	10
3.1.1	Naturskolan Uttern.....	10
3.1.2	Kvarkens naturskola.....	11
3.1.3	Utveckling av naturskolverksamhet	11
3.2	Samarbete med daghem och skolor.....	12
3.2.1	Grön Flagg	12
3.2.2	Temadagar.....	12
3.3	Lägerverksamhet.....	12
3.3.1	Miljödetektivläger	13
3.3.2	Miljöagentläger	13
3.4	Ungdomsverksamhet.....	13
3.4.1	Nomug.....	14
3.4.2	Miljöaktionsdagarna	14
3.5	Verksamhet för barnfamiljer.....	14

4	Allmän miljöpolitisk aktivitet	15
4.1	Riksdagsvalet 2011	15
5	Information	16
5.1	Finlands Natur	16
5.2	Internet	17
5.3	Massmedia.....	18
6	Lokalföreningstjänster.....	18
7	Marknadsföring.....	19
8	Organisationen	19
8.1	Förbunds kongress.....	20
8.2	Styrelsen.....	20
8.3	Utskott	20
8.4	Kansli	20
8.5	Personal.....	20
9	Budget	22

1 Förbundets allmänna målsättningar

Natur och Miljö är en svenskspråkig, nationell miljöorganisation och serviceorganisation för sina medlemmar. Förbundet fungerar som paraplyorganisation för lokalföreningar, som verkar på olika håll i Svenskfinland. Genom informations-spridning, miljöfostran och miljöpolitisk påverkan bildar Natur och Miljö opinion för miljöskydd och främjar en ekologiskt hållbar utveckling.

2 Centrala teman

Inom ramen för ett antal centrala teman bedriver förbundet en mångsidig kampanjverksamhet, som innefattar bl.a. informations-spridning, projektmässig verksamhet samt olika typer av ställningstaganden. Under perioden 2009-2011 arbetar förbundet främst med följande teman: energi och klimat, vattenskydd, biologisk mångfald samt miljömedveten livsstil.

2.1 Energi

Samhällets energianvändning har koppling till många av vår tids största miljöproblem, exempelvis klimatförändringen, oljeutsläpp, luftförorening och radioaktiv strålning. En på lång sikt hållbar utveckling förutsätter att samhällets energibehov kan tillfredsställas med förnybara energikällor. Även nyttjandet av förnybara energikällor kan ha negativa miljöeffekter, som bör undvikas. Det effektivaste sättet att dels minska miljöproblem och dels skapa ett hållbart energisystem är att minska energikonsumtionen genom att bl.a. effektivisera energianvändning.

I Svenskfinland finns stor potential för utnyttjande av förnybar energi. Kusten är det viktigaste potentiella området för vindkraftsparker. Såväl jordbruket som skogsbruket kan bidra med betydande mängder råvara för olika typer av biobränslen. Tätorterna har goda möjligheter att bygga ut fjärrvärmesystem, samt att utnyttja gasnätet för biogasdistribution. Landets sydligaste delar har de bästa förutsättningarna för lågenergihus.

Natur och Miljö har sedan förbundet grundades haft en negativ inställning till kärnkraft. Förbundet anser fortfarande att riskerna med brytning av uran, driften av kärnreaktorer samt hantering av kärnavfallet är så allvarliga, att samhället bör eftersträva en avveckling av kärnkraften. En utbyggnad av kärnkraft förhindrar utvecklingen av ett energisystem som baserar sig på effektivt användning av miljöanpassad förnybar energi.

Målsättningar

- Utbyggnaden av vindkraft i kustområdet sker så att betydande naturvärden inte går förlorade.
- Nya kärnkraftverk byggs inte i Finland.
- Andelen hus, som uppvärms med solvärme, biobränslen och jordvärme ökar.
- Energikonsumtionen för uppvärmning minskar genom ibrukttagande av energisnåla byggnadstekniska lösningar i såväl renoveringar som nybyggen.

Verksamhet

- Natur och Miljö bevakar MKB- och tillståndprocesser för vindkraftsetableringar i regionen.
- Natur och Miljö sprider kunskap om miljöanpassade energitekniska lösningar i Svenskfinland.
- Natur och Miljö belyser i offentligheten kärnkraftens negativa miljöeffekter och kärnkraftsinvesteringarnas hämmande effekt på investeringar i elproduktionskapacitet som utnyttjar förnybara energikällor.

2.2 Klimat

Klimatförändringen är ett av vår tids största miljöhot. För att kunna stävja klimatförändringen behövs inom de närmaste tio åren kraftiga utsläppsminskningar. Detta förutsätter åtgärder på såväl individuell, nationell och global nivå. Natur och Miljö ser som sin primära roll att påverka beslut som fattas av enskilda individer och på det lokala planet (kommuner). Energipolitiken och framför allt användningen av fossila bränslen har en central roll i kampen mot klimatförändringen. Andra viktiga sektorer är skogsbruket och lantbruket.

Natur och Miljö anser att den globala klimatpolitiken bör ha en stark rättvisedimension. Det innebär att industriländerna bör visa ledarskap gällande nedskärningar av klimatstörande utsläpp samt finansiera investeringar tredje världen.

Målsättningar

- Finlands klimatstörande utsläpp minskar med 40 % fram till år 2020 jämfört med nivån år 1990.
- En nationell klimatlag stiftas för att styra utsläppsminskningar på nationell nivå.
- De tvåspråkiga kommunerna inom Natur och Miljös verksamhetsområde uppgör egna klimatstrategier eller inkluderar klimatpolitiken på andra sätt i styrningen av verksamheten.
- Finlandssvenskarna känner till hur man genom vardagsval kan minska klimatstörande utsläpp.

Verksamhet

- Natur och Miljö driver projektet Klimatpiloterna i östra Nyland.
- Natur och Miljö ger rekommendationer åt kommuner om vilka frågor som är centrala i en kommunal klimatstrategi.
- Natur och Miljös sakkunniga deltar aktivt i klimatdebatten i finlandssvensk media.

2.3 Östersjön och annat vattenskydd

Finland har en lång Östersjökust och havet har stor betydelse för finländarnas välfärd. Östersjön är ett unikt, men även sårbart hav med låg salthalt, liten vattenmängd, långsamt vattenutbyte och jämförelsevis ung ålder. På grund av utsläpp från samhällen och jordbruk i Östersjöns tillrinningsområde, luftburna utsläpp och den livliga fartygstrafiken klassas Östersjön i dag som ett av världens mest förorenade hav. Ekosystemet hotas av övergödning, miljögifter, oljeutsläpp, främmande arter och fysisk exploatering av strandzonen. Natur och Miljö ser som sin roll att främst påverka lokala och regionala aktiviteter och utsläpp, som påverkar tillståndet i de kustnära vattnen.

2.3.1 Övergödning

Närsaltsbelastningen av Östersjön, såväl från Finland som från övriga länder inom Östersjöns tillrinningsområde, är alltså för stor. Övergödningen syns i form av massförekoster av blågröna alger i havet, mera trådalger vid stränderna, allt större områden med syrefria bottenar och som förändringar i fiskbestånden. De viktigaste källorna till gödande kväve- och fosforutsläpp är jordbruket, avlopp från samhällen, egnahemshus och industrin, fiskodling, skogsbruket samt avgaser från förbränningsprocesser (t.ex. trafik, el- och värmeproduktion).

I takt med att reningen av punktutsläpp har blivit effektivare, har den diffusa belastningens andel av näringsutsläppen ökat. Lantbruket är därmed den största källan till utsläpp av näringsämnen till vattendrag. Till centrala vattenskyddsåtgärder inom lantbruket hör bl.a. minskade näringsgivor, förhindrande av utsläpp från gödsellager, inrättande av skyddszoner vid vattendrag samt sedimenteringsbassänger och infiltreringsområden vid diken och åar.

Målsättningar

- Kommunerna satsar på att förnya och förbättra sina reningsverk för att kunna hantera de ökande avloppsvattenmängderna och ytterligare förbättra reningsgraden.
- Egnahemshus i glesbygden och särskilt skärgårdszonen uppfyller reningskraven i gällande normer med hjälp av kretsloppsbaseade lösningar.
- Utsläppen av näringsämnen från lantbruket i Svenskfinland minskar.

Verksamhet

- Natur och Miljö följer upp hur olika intressenter genomför åtgärdsförslagen i Mil-

jörapporten Slam i Systemet (2010)

- Natur och Miljö för en dialog med svenskspråkiga intresse- och rådgivningsorganisationer kring ibruktagande av vattenskyddsåtgärder inom lantbruket.

2.3.2 Småskaliga muddringar i grunda havsvikar

Grunda havsvikar utgör en värdefull del av vår kustnatur. Småskaliga muddringar utgör ett allvarligt hot mot dessa unika livsmiljöer, som har speciella naturvärden och en stor betydelse för vissa fiskarter.

Småskaliga muddringar har av tradition betraktats som en självklar rättighet för var och en som vill utnyttja vattendrag. Utbredd är också del felaktiga uppfattningen att muddring skulle vara en vattenvårdande åtgärd. Entreprenörerna är en mycket brokig skara som har varierande sakkunskap i hur man kan minimera de negativa effekterna av muddringar.

Den nya vattenlagen, som väntas godkännas år 2010, ger miljöförvaltningen bättre verktyg att reglera småskaliga muddringar. Gränsen för miljötillstånd sänks till 500 kubikmeter sediment och den sammantagna effekter av många små muddringar måste beaktas.

Målsättningar

- Antalet småskaliga muddringar längs kusten minskar och de muddringar som utförs genomförs med bästa tillgängliga teknik.
- Den nya vattenlagens bestämmelser om muddringar tillämpas strikt i kustregionen.

Verksamhet

- Förbundets material om muddringens negativa effekter på vattenmiljön sprids till branschaktörer, myndigheter och enskilda fastighetsägare.
- Natur och Miljö bevakar de första miljötillståndsprocesserna som följer den nya vattenlagen och agerar vid behov i prejudikatsfall.

2.3.3 CCB

Natur och Miljö är medlem av CCB, Coalition Clean Baltic, som är ett nätverk av medborgarorganisationer som arbetar inom Östersjöns tillrinningsområde med frågor som berör Östersjöns tillstånd. CCB för fram miljöorganisationernas synpunkter i internationella fora som HELCOM och EU.

Målsättningar

- CCB-nätverket känner till den finländska Östersjöpolitiken och stöder de finländska miljöorganisationernas kampanjer och ställningstaganden.
- CCB arbetar med frågor som är viktiga ur ett finländskt perspektiv.
- Natur och Miljö får genom medverkan i CCB insyn i internationell miljöpolitik och kan bevaka finländska parters agerande i bl.a. HELCOM.

Verksamhet

- Natur och Miljö medverkar i CCB-nätverket och representerar de finländska medlemsorganisationerna (Natur och Miljö samt Finlands naturskyddsförbund) i nätverkets styrelse.

2.4 Miljömedveten livsstil

Medelfinländarens ekologiska fotspår är bland de största i världen. Var och en kan genom personliga vardagsval minska miljöns belastning. Ändrade handlingsmönster kräver kunskap, motivation och resurser. Natur och Miljö vill profilera sig som en organisation, som erbjuder råd om inte bara mindre vardagsval, utan även mer grundläggande livsstilsfrågor.

Målsättningar

- Finlandssvenskarnas kunskap om kopplingen mellan livsstilen och miljöproblem ökar och de får en bättre beredskap att ändra sina vardagsval.

Verksamhet

- Natur och Miljö skapar forum, där människor intresserade av livsstilsfrågor, kan utbyta kunskap och erfarenheter. Dessa kan vara organiserade som exempelvis studiecirkel eller diskussionsforum på nätet.
- Praktiska miljötips riktade till allmänheten uppdateras.

2.5 Biologisk mångfald

Med biologisk mångfald avses naturens hela variationsrikedom, som kan beskrivas på bland annat genetiskt nivå (inom arter), artnivå och på ekosystemnivå. Naturens mångfald är ett resultat av evolutionen och kan tillskrivas ett egenvärde. Den biologiska mångfalden utgör också en grundförutsättning för vårt liv.

De indikatorer, som i dag används för att bedöma den biologiska mångfalden, ger alarmerande resultat. Förlusten av biologisk mångfald fortsätter såväl globalt som nationellt, trots politiska löften inom ramen för bl.a. IUCN:s kampanj Countdown 2010.

Inom detta temaområde fokuserar Natur och Miljö främst på bevarandet av skogsnaturens biologiska mångfald och att stärka naturkunskapen.

2.5.1 Metsoprogrammet i Svenskfinland

Genom det av statsrådet våren 2008 godkända Metsoprogrammet kan markägare få ersättningar för olika typer av åtgärder för att skydda skogsnaturens biologiska mångfald. Metsoprogrammet bygger på frivilliga avtal mellan myndigheter och markägare. Tredje parter, som Natur och Miljö, kan ha en central roll som katalysator för processen.

Målsättningar

- Metso-programmet är välkänt bland privata skogsägare i Svenskfinland.

- Kommunerna inom Natur och Miljös verksamhetsområde skyddar ekologiskt värdefulla skogsområden och bedriver skogsbruk med hög nivå på naturhänsyn.

Verksamhet

- Natur och Miljö samlar in information om skogsområden som uppfyller Metsoprogrammets naturvetenskapliga kriterier.
- Natur och Miljö belyser lyckade skyddsinitiativ på olika håll i Svenskfinland.

2.5.2 Sibbo storskog

Sibbo storskog är ett till sitt läge och till sina naturvärden ett unikt skogsområde. Natur och Miljö har tillsammans med Finlands naturskyddsförbund år 2006 gjort ett initiativ gällande grundandet av en nationalpark av vissa centrala delar av Sibbo storskog. Randområdena särskild i områdets sydvästra del hotas av planerad bebyggelse.

Målsättningar

- Sibbo storskog bevaras i sin nuvarande omfattning som en skogskontinent.
- En nationalpark inrättas av områden som ägs av staten och kommuner.

Verksamhet

- Natur och Miljö driver i samarbete med andra organisationer en kampanj i syfte att mobilisera en stark opinion som stöd för bevarandet av Sibbo storskog.

2.5.3 Fältbiologi och naturkännedom

Ett positivt förhållande till naturen skapar en vilja att värna om naturens mångfald. Gemensamma naturupplevelser har även en viktig social betydelse för förbundets medlemmar. Kunskap om naturen är en viktig förutsättning för att kunna bedöma effekterna av miljöskadlig verksamhet. Amatörbiologer kan bidra med värdefull information om miljöns tillstånd. Artkännedom och annan fältbiologisk färdighet håller på att försvagas i samhället överlag.

Målsättningar

- Medlemskårens och allmänhetens fältbiologiska kunskaper och färdigheter stärks
- Medlemmarna och allmänheten får angenäma naturupplevelser.

Verksamhet

- Natur och Miljö hjälper till att marknadsföra naturutfärder, som lokalföreningarna arrangerar.
- Natur och Miljö deltar i den nationella temadagen "De Vilda Blommornas dag".
- Natur och Miljö genomför projektet Följ med våren på svenska i samarbete med Luonto-Liitto, som svarar för det finskspråkiga genomförandet. Material för barn utvecklas.

3 Miljöfostran

I verksamhetsområdet miljöfostran ingår flera olika verksamhetsformer, som i första hand riktar sig till barn och unga, men även till vuxna pedagoger. Natur och Miljös målsättning är även att fungera som kompetenscentrum och aktiv intressebevakare för miljöfostran på svenska i Finland.

3.1 Naturskolverksamhet

En naturskola är en självständig pedagogisk enhet med särskilt kunnande inom miljöfostran. Naturskolan stöder och kompletterar miljöfostran inom främst dagvård och grundläggande utbildning, men i vissa fall även vuxna. Det som särskilt utmärker en naturskola är att undervisningen sker utomhus. En naturskola kan ha en fast verksamhetspunkt med en egen naturstig eller ordna naturskoldagar i skolornas eller daghemmens egen närmiljö.

Naturskolans verksamhet riktar sig i första hand direkt till eleverna, men även indirekt genom att fortbilda lärare och daghemspersonal i naturskolpedagogik.

Till naturskolans värdegrund hör att utveckla barnens känsla för naturen, främja respekt för naturen, väcka intresse för olika naturmiljöer och sprida kunskap om naturen. Med naturen som utgångspunkt tar naturskolan även upp frågor kring människans förhållande till naturen och kopplingen mellan vardagliga handlingar och miljöproblem samt förmedlar en positiv bild av hållbar utveckling.

3.1.1 Naturskolan Uttern

Naturskolan Uttern är Finlands äldsta naturskola. Naturskolan har hyresutrymmen i Åvikhemmet i Sjundeå som bas och har en anställd naturskollärare. Naturskolan betjänar svenskspråkiga skolor och daghem i västra Nyland och huvudstadsregionen. Målgruppen är grupper från daghem, förskolor och årskurserna 1–6 i skolor. Grupperna på max 25 barn erbjuds antingen ett endagsbesök till naturskolan eller ett fadderklasskoncept, som omfattar 3–4 naturskoldagar under läsåret. I pilotomfattning erbjuds även lägerskolprogram.

Målsättningar

- Stöda miljöfostran i skolor och daghem i regionen.
- Utveckling av nya verksamhetskoncept för t.ex. lägerskolor.
- Naturskolan Uttern är välkänd inom skol- och dagvårdssektorn i västra Nyland.

Verksamhet

- Naturskoldagar för fadderklasser och grupper, som önskar endast en naturskoldag.
- Fortbildning för personal i daghem och skolor i regionen.

- Ett utvecklingsprojekt som gäller lägerskolor och nya verksamhetsområden genomförs om tillräcklig finansiering erhålls.
- Åvikhemmets gård och naturstigen utvecklas enligt naturskolans behov i samarbete med fastighetsägaren.

3.1.2 Kvarkens naturskola

Kvarkens naturskola grundades av Natur och Miljö år 2007 och verksamheten har etablerats väl. Naturskolan fungerar enligt ett mobilt koncept. Kontors- och lagerutrymmen finns i Vasa, men som undervisningsmiljöer används olika naturområden i skolornas närhet. Naturskolan har en anställd naturskollärare.

Kvarkens naturskola betjänar svenskspråkiga daghem och skolor i hela södra och mellersta svenska Österbotten. Målgruppen är grupper från daghem, förskolor och årskurserna 1–6 i den grundläggande utbildningen. Kvarkens naturskola erbjuder främst fadderklassverksamhet, men tar även emot grupper för enstaka besök.

Målsättningar

- Stöda miljöfostran i skolor och daghem i regionen.

Verksamhet

- Naturskoldagar för fadderklasser och grupper som önskar endast en naturskoldag.
- Naturskolan medverkar i utvecklandet av undervisning om Kvarkens världsarvsområde.

3.1.3 Utveckling av naturskolverksamhet

Förutom Natur och Miljös två naturskolor finns flera andra naturskolor, som erbjuder verksamhet på svenska. Fortfarande har dock alla svenskspråkiga barn inte tillgång till naturskolverksamhet, vilket är ett av förbundets långsiktiga målsättningar. De svenska naturskolenheterna är små, vilket innebär, att de är beroende av aktivt samarbete. Under de senaste åren har Natur och Miljö haft en aktiv roll i samarbetet mellan svenskspråkiga naturskollärare.

Målsättningar

- Samarbetsformerna för de naturskolor, som har svenskspråkig verksamhet, stärks.
- Nätverket av naturskolor blir ännu bättre i Svenskfinland.

Verksamhet

- Natur och Miljö fortsätter det år 2008 startade projektet att etablera en ny naturskola på Åland.
- Natur och Miljö koordinerar samarbetet mellan svenskspråkiga naturskollärare i Finland.

3.2 Samarbete med daghem och skolor

3.2.1 Grön Flagg

Grön Flagg (på finska Vihreä lippu) är ett miljöprogram för daghem, skolor och andra läroinrättningar. Programmet erbjuder ramar för att minska av miljöbelastningen och göra fostran för hållbar utveckling till en del av vardagen. Vihreä lippu/ Grön Flagg hör till det internationella programmet Eco-Schools. Natur och Miljö sköter i enlighet med ett avtal med Sällskapet för miljöfostran (SYKSE) den svenskspråkiga verksamheten i i Finland.

Målsättningar

- Ökat antal svenskspråkiga deltagare.
- Det finskspråkiga materialet översätts till svenska inom ett år från publicering.

Verksamhet

- Natur och Miljö betjänar de svenskspråkiga deltagarna genom att bl.a. ge råd, ordna utbildningstillfällen samt utvärdera verksamhetsplaner och rapporter.
- Natur och Miljö medverkar i den nationella Grön Flagg-kommittén som bedömer deltagarnas projektrapporter samt i Hanska-gruppen som koordinerar utvecklingen av Grön Flagg/ Vihreä lippu i Finland.

3.2.2 Temadagar

Inom såväl grundläggande utbildning som i gymnasier finns en stark tradition av miljötemadagar. Många skolor vill gärna samarbeta med utomstående aktörer kring undervisning i hållbar utveckling.

Målsättningar

- Natur och Miljös målsättning är att kunna erbjuda bl.a. verksamhetsidéer och föreläsare/ verkstadsdragare för olika typer av temadagar med anknytning till sådana teman, som förbundet har stor sakkunskap i.

Verksamhet

- Förbundet utvecklar färdiga koncept för föreläsningar och verkstäder med miljötema.
- Förbundets anställda och aktiva medlemmar besöker skolor i mån av möjlighet.

3.3 Lägerverksamhet

Läger som arrangeras under skolornas lov har blivit en central del av Natur och Miljös verksamhet riktad till barn och unga. Lägren planeras och marknadsförs av förbundets fast anställda, medan lägerchefer och andra ledare anställs på projektbasis.

3.3.1 Miljödetektivläger

Miljödetektivlägren riktar sig till barn i åldern 8–11 och arrangeras både under sommarlovet och sportlovet. Miljödetektivlägrens program byggs upp kring en ramberättelse, där Äldste Överdetektiven Urban Utter ber Miljödetektiverna om hjälp med att lösa ett miljömysterium med anknytning till något aktuellt miljötema. Beroende på tidpunkt och plats sker övernattningsnatten antingen i tält eller inomhus. Normalstorlek på ett läger är max 25 deltagare.

Målsättningar

- Lägerdeltagarna lär sig om naturen och miljöfrågor.
- Läger arrangeras enligt efterfrågan i alla regioner, så att alla medlemmar i Natur och Miljö får möjlighet att komma med på läger.

Verksamhet

- Sommarläger arrangeras i östra och västra Nyland, Åboland och Österbotten.
- Minst ett vinterläger arrangeras på kursgården Naturskolan Uttern.

3.3.2 Miljöagentläger

Sommaren 2009 tog Natur och Miljö i bruk ett nytt lägerkoncept för unga, som har "växt ur" miljödetektivåldern. Miljöagentlägrens målgrupp är unga i åldern 12–15. Jämfört med Miljödetektivlägren har naturstudier och vildmarkslevnad en större roll i programmet.

Målsättningar

- Miljöagentlägren etableras som en självklar fortsättning till Miljödetektivlägren
- Lägerdeltagarna hittar nya kompisar som de kan dela sitt naturintresse med
- Miljöagentlägren fungerar som en inkörsport i Natur och Miljös ungdomsverksamhet

Verksamhet

- Minst ett Miljöagentläger ordnas på sommaren.

3.4 Ungdomsverksamhet

Målgruppen för Natur och Miljös ungdomsverksamhet är unga och unga vuxna i åldern 15–25 år. Den egentliga ungdomsverksamheten utgår ifrån ungdomarnas egna intressen och ansvarstagande. Därtill eftersträvar förbundet, att engagera ungdomar i kampanjer och andra aktiviteter med anknytning till centrala temaområden (se avsnitt 2).

3.4.1 *Nomug*

Under många år har en självständig ungdomsgrupp, Nomug, fungerat inom förbundet. Gruppen har fungerat som ett nätverk, som har hållit kontakt via internet och genom träffar i huvudstadsregionen.

Målsättning

- Nya ungdomar som vill engagera sig i miljöverksamhet på svenska hittar till Natur och Miljös verksamhet.

Verksamhet

- Verksamheten planeras och genomförs av ungdomarna själva och kan bestå av t.ex. miljöcaféer, exkursioner och publikationer.

3.4.2 *Miljöaktionsdagarna*

Natur och Miljö har tillsammans med den finskspråkiga ungdomsorganisationen Luonto-Liitto sedan år 2005 arrangerat ett årligt, nationellt och tvåspråkigt evenemang för miljöintresserade ungdomar i åldern 16–20. Miljöaktionsdagarna – Ympäristötoimintapäivät finansieras huvudsakligen av undervisningsministeriet.

Målsättningar

- Att skapa ett forum där ungdomar som är intresserade av miljöfrågor kan samlas och komma i kontakt med medborgarorganisationer som arbetar med dessa frågor.
- Ge ungdomar möjligheter att fördjupa sig i aktuella samhällsfrågor, lära sig om medborgarverksamhet och stifta bekantskap med organisationernas olika arbetsmetoder.

Verksamhet

- Natur och Miljö arrangerar tillsammans med Luonto-Liitto Miljöaktionsdagarna 2011 om tillräcklig finansiering erhålls.

3.5 **Verksamhet för barnfamiljer**

Natur och Miljös ambition är att utveckla nya verksamhetskoncept, som riktar sig till barnfamiljer. Ett dylikt pilotprojekt var Rurik Råkas sommarturné 2008. Inom ramen för turnén ordnades temadagar om Östersjöns natur för familjer som firade sommarlov vid kusten.

Målsättningar

- Konceptet med temadagar för barnfamiljer under sommarlovet utvecklas och etableras.

Verksamhet

- En sommarturné med antingen Rurik Råka (Östersjötema) eller ett nytt tema genomförs.

4 Allmän miljöpolitisk aktivitet

Parallellt med kampanjer och projekt med anknytning till förbundets egna tematiska tyngdpunktsområden (se kapitel 2), bedriver Natur och Miljö ett mångsidigt miljöpolitiskt arbete i form av skriftliga utlåtanden, medverkan i arbetsgrupper och olika typer av offentliga ställningstaganden.

Natur och Miljö har etablerat sin position som en central finlandssvensk remissinstans i beredning av program och beslut på nationell och regional nivå. I egenskap av medlemsbaserad intresseorganisation för miljövard har Natur och Miljö möjlighet att medverka i en mängd olika arbetsgrupper som utarbetar och följer upp program och lagstiftning på nationell och regional nivå.

Målsättningar

- Förbundets skriftliga ställningstaganden är väl underbyggda och följer en enhetlig och långsiktig linje.
- Med hjälp av kunniga och engagerade representanter har Natur och Miljö inflytande i arbetsgrupper och kommittéer som bereder miljöpolitiska program och beslut.
- Gällande miljölagstiftning tillämpas stringent och med hög ambitionsnivå.
- Nära samarbete med andra nationella miljöorganisationer i Finland.

Verksamhet

- Natur och Miljö ger remissvar till myndigheter på nationell och regional nivå.
- Informationsflödet stärks mellan kansliet och förbundets representanter i kommittéer.
- Vid behov inlämnar Natur och Miljö besvär i ärenden som är av strategisk betydelse för tillämpningen av gällande miljölagstiftning.
- Genom medlemskap i European Environmental Bureau får förbundet insyn i och påverkningsmöjligheter i miljöpolitiken på europeisk nivå.
- Natur och Miljö är medlem i Miljöarenan rf, som arrangerar årliga seminarier för centrala beslutsfattare och opinionsbildare.

4.1 Riksdagsvalet 2011

Natur och Miljö värnar noga om sin stadgeenliga status som partipolitiskt obunden organisation, men ser samtidigt medverkan i den samhälleliga diskussionen i samband

med politiska val som en viktig del av verksamheten. Genom att lyfta fram egna förslag och kritiskt granska olika partiers ställningstaganden kan Natur och Miljö aktivt jobba för att förbundets miljöpolitiska målsättningar uppfylls under nästa regeringsperiod. Regeringsprogrammet har en central betydelse för den nationella miljöpolitikens utformning.

Målsättningar

- Finlandssvenskarna känner till partiernas och kandidaternas centrala miljöpolitiska ställningstaganden
- Natur och Miljös och andra miljöorganisationers synpunkter beaktas i utformningen av regeringsprogrammet

Verksamhet

- Natur och Miljö sammanställer egna valteser, som presenteras för Svenskspråkiga kandidater i alla partier
- Natur och Miljö gör en objektiv jämförelse av partiernas valprogram ur miljöpolitisk synvinkel.

5 Information

En stor del av Natur och Miljös verksamhet handlar om att sammanställa och sprida information på svenska. Ovan har verksamheten presenterats ur ett innehållsmässigt perspektiv. I detta avsnitt presenteras de kanaler, som förbundet utnyttjar för sin informationsspridning.

År 2010 inrättades en ny informatörstjänst på förbundets kansli. Utvecklingen av förbundets informationsverksamhet fortsätter år 2011.

5.1 Finlands Natur

Finlands Natur, som är den enda finlandssvenska natur- och miljötidningen, har en bred läsarkrets i hela Svenskfinland. Tidningen kan uppmärksamma aktualiteter på miljöområdet och belysa dem mer djupgående än dagstidningarna i regel kan göra. Rikt illustrerade naturreportage har en synlig plats i tidningen. Tidningen är även Natur och Miljös språkrör och en viktig informationskanal till förbundets medlemmar. En heltidsanställd chefredaktör ansvarar för tidningens innehåll. Chefredaktören skriver ledare, artiklar och notiser, redigerar artiklar, bidrar med bildmaterial och står för tidningens grafiska utformning. Text- och bildmaterial levereras i huvudsak av medarbetare på freelancebas.

Målsättningar

- Intresseväckande och engagerande artiklar om natur, naturskydd, viktiga miljöfrågor och Natur och Miljös verksamhet.
- Öka naturkunskapen och förståelsen för naturskydd i Svenskfinland.
- Tidskriften har 2000 prenumeranter vid slutet av år 2011.
- Annonsintäkterna bibehålls på samma nivå som år 2010.

Verksamhet

- Finlands Natur utkommer med sex nummer i fyrfärgstryck under år 2010.
- Med hjälp av extern finansiering kan ett av höstens nummer innehålla en bilaga i form av ett temahäfte, där ett globalt miljöproblem med u-landsanknytning står i fokus.
- Finlands Natur informerar i varje nummer om Natur och Miljös verksamhet på förbundets egna sidor i tidningen. Här ges utrymme åt bland annat kampanjer, evenemang, naturskolornas verksamhet och lokalföreningarnas aktiviteter.
- Finlands Naturs barnsidor förnyas så att de har mera gemensamt med Miljödektivlägrens koncept.
- Rekrytering av nya medarbetare så att sakkunskap inom allt fler områden och inom alla regioner i Svenskfinland finns representerad.
- Finlands Natur marknadsförs genom telefonmarknadsföring samt vid utvalda tidpunkter med annonser i ledande finlandssvenska dagstidningar.

5.2 Internet

Natur och Miljös webbsidor håller i jämförelse med andra jämförbara föreningar god standard. Förbundet har under de senaste åren gjort lyckade satsningar på att utveckla sina webbsidor. Eftersom webben utvecklas i snabb takt såväl tekniskt som socialt behövs kontinuerliga satsningar på utveckling av webbsidorna. Hösten 2009 uppgjordes en webbstrategi, som ger riktlinjer för denna utveckling.

Målsättningar

- Webbsidorna innehåller uppdaterad information om förbundets hela verksamhet.
- Webbsidorna utgör ett forum för aktuell miljödebatt på svenska.
- Smidig service åt medlemmar och andra kunder via internet.

Verksamhet

- Natur och Miljös hemsidor uppdateras och nya innovativa verktyg utvecklas vidare.
- Nya webbaserade kanaler och sociala medier för interaktiv informationsspridning utnyttjas.
- Tematiska e-postlistor upprätthålls och utvecklas för informationsspridning kring våra viktigaste verksamhetsområden.

5.3 Massmedia

Genom massmedia (dagstidningar, TV, radio) kan Natur och Miljö sprida sitt budskap till en bred publik och göra verksamheten mera känd. I den offentliga miljödebatten har Natur och Miljö en etablerad ställning som en oberoende sakkunniginstans.

Målsättningar

- Natur och Miljö har en trovärdig massmedial image.
- Massmedia rapporterar om Natur och Miljös ställningstaganden och evenemang.
- Förbundet breddar sin synlighet genom att föra fram nya språkrör i offentligheten.

Verksamhet

- Pressmeddelanden sammanställs om alla väsentliga ställningstaganden och evenemang.
- Personal och aktiva medlemmar deltar i samhällsdebatten via bl.a. insändare.
- Personlig kontakt till journalister upprätthålls.

6 Lokalföreningstjänster

Till Natur och Miljös centrala uppgifter hör att fungera som serviceorganisation för lokalföreningarna. Lokalföreningarna bildar ett nätverk som täcker hela Svenskfinland och utgör en viktig kontaktyta till medlemskåren och beslutsfattare på lokal nivå. Förbundet kan erbjuda hjälp i organisationsutveckling, sakkunskap i olika miljö- och naturvårdsfrågor, lokala och regionala påverkningsprocesser etc. Förbundet håller kontakt med Finlands naturskyddsförbund i administrativa frågor som gäller lokalföreningar som hör till båda förbunden.

Målsättningar

- God kommunikation mellan kansliet och lokalföreningarnas styrelser
- Stärkt samarbete mellan lokalnivå och förbunds nivå.
- Utgående från lokalföreningarnas behov utvecklar förbundet registerfunktioner och andra tjänster.

Verksamhet

- Lokalföreningsbrev med aktuell information om förbundets verksamhet skickas ut regelbundet.
- Lokalföreningarna erbjuds utrymme på förbundets webbtjänst.
- Natur och Miljö sköter lokalföreningarnas register över till förbundet anslutna medlemmar och sköter medlemsfakturering.

- Natur och Miljö erbjuder lokalföreningarna sakkunnighjälp gällande bl.a. miljöjuridik.
- Natur och Miljö ordnad utbildning för lokalföreningsaktiva.

7 Marknadsföring

Med marknadsföring avses kommunikation i syfte att skapa en tydlig image för förbundet som helhet och att värva nya medlemmar. Förbundet har gått in för att lyfta fram "varumärket" Natur och Miljö på bekostnad av enskilda kampanjer och projekt. Marknadsföringsstrategin utgår från en fastställd profil, d.v.s. en bild av hur förbundet vill bli uppfattat av intressenter. Ett viktigt verktyg för marknadsföringen är den enhetliga grafisk profilen som lanserades år 2009.

Målsättningar

- Förbundet och dess verksamhet blir bättre kända på regional och nationell nivå
- Förbundets verksamhet får bättre genomslagskraft
- Antalet personmedlemmar som är ansluta till förbundet direkt eller via lokalföreningarna ökar med 200 personer jämfört med år 2010.

Verksamhet

- Natur och Miljö presenterar sin verksamhet på publikevenemang på olika håll i Svenskfinland
- En annonskampanj inriktad på medlemsvärvning genomförs.
- Medlemsvärvning till välavgränsade målgrupper, bl.a. prenumeranter på tidskriften Finlands Natur, bedrivs.
- Medlemsvärvning utförs i samband med förbundets evenemang och kampanjer.
- Förverkligandet av marknadsföringsstrategin utvärderas genom en medlemsenkät.

8 Organisationen

Natur och Miljös organisationsstruktur bygger på föreningens stadgar och finns beskriven organisationsplanen, som godkänts av förbundsmötet. Under året planeras inga betydande organisationsreformer. I budgeten presenteras förbundets verksamhet ur ett ekonomiskt perspektiv.

8.1 Förbundskongress

Förbundets medlemmar samlas till stadgeenlig förbundskongress före utgången av juni. På förbundskongress behandlas förutom vanliga årsmötesärenden även val av förbundsordförande och en treårsplan för åren 2012–2014.

Målsättningar

- Lokalföreningarna är välrepresenterade på förbundskongressen.
- Förbundskongressen stärker samhörigheten inom förbundet.

Verksamhet

- Förbundskongressen arrangeras enligt förbundets system för regional rotation i Österbotten.

8.2 Styrelsen

Förbundets verksamhet handhas av en styrelse, som består av ordförande och sex medlemmar jämte sex personliga suppleanter. Mandatperioden på tre år går ut vid förbundsmötet, vilket betyder att en del styrelsemedlemmar kan byta under året.

Verksamhet

- Styrelsen sammanträder 5–7 gånger och kan även behandla ärenden per capsulam.
- Mellan styrelsemötena kan även styrelsens arbetsutskott sammanträda för att på uppdrag av styrelsen bereda ärenden eller fatta beslut.

8.3 Utskott

Styrelsen kan förutom arbetsutskottet tillsätta tematiska utskott. Utskotten ger Natur och Miljös aktiva medlemmar en plattform att arbeta för förbundet samt ökar kommunikationen mellan personalen och styrelsemedlemmar. Utskotten kan bl.a. fungera som bollplank för verksamhetsplanering samt delta i utformandet av utlåtanden och publikationer. Utskotten sammanträder på kallelse av ordförande, som i regel är en styrelsemedlem.

8.4 Kansli

Förbundets centralkansli finns tills vidare i hyreslokaler på adressen Annegatan 26 i Helsingfors. På kansliet finns arbetspunkter för de fast anställda exklusive naturskollärarna, samt för projektanställda och frivilliga. Arbetsredskapen är moderna och ändamålsenliga.

8.5 Personal

Största delen av förbundets verksamhet genomförs av anställd personal. Förbundets styrelse har rollen som arbetsgivare. Som förman för personalen fungerar verksam-

hetsledaren. Styrelsen har fastställt en arbetsgivarpolicy, som ger riktlinjer för skötsel av personalfrågor. Förbundet satsar aktivt på personalvård i form av förmåner, fortbildning och gemensamma aktiviteter.

Personalstyrkan är beroende av förbundets ekonomiska resurser, men avsikten är att bibehålla de fasta tjänster, som finns år 2010. För kampanjer, projekt och läger görs tidsbundna anställningar enligt behov och med beaktande av tillgången till extern finansiering. Genom kontakter till utbildningsinstitutioner eftersträvar Natur och Miljö att kunna utnyttja praktikanter som projektarbetskraft och samarbeta kring övnings- och slutarbeten. Förbundet har även möjlighet att erbjuda en arbetsplats för civiltjänstgörare.

9 Budget

INTÄKTER	BUDGET 2011		BUDGET 2010		UTFALL 2009
	€	%	€	%	
VERKSAMHETSINTÄKTER					
Deltagar- och besöksintäkter	58 000	8,5 %	68 000	9,9 %	43 095
Prenumerationsintäkter	57 000	8,3 %	74 000	10,8 %	17 022
Annonsintäkter	37 000	5,4 %	28 000	4,1 %	33 747
Övriga intäkter	5 000	0,7 %	6 000	0,9 %	8 815
VERKSAMHETSINTÄKTER TOTALT	157 000	22,9 %	176 000	25,7 %	102 679
MEDLEMSINTÄKTER	100 000	14,6 %	95 000	13,8 %	82 151
BIDRAG OCH UNDERSTÖD					
Statsbidrag	134 000	19,6 %	134 000	19,5 %	134 000
Privata fonder och stiftelser	208 000	30,4 %	229 000	33,4 %	204 062
Kommuner och andra offentliga instanser	72 000	10,5 %	36 000	5,2 %	68 303
Övriga understöd, faddrar och donationer	10 000	1,5 %	10 000	1,5 %	4 430
BIDRAG OCH UNDERSTÖD TOTALT	424 000	61,9 %	409 000	59,6 %	410 795
ÖVRIGA INTÄKTER					
Placerings- och investeringsintäkter	4 000	0,6 %	6 000	0,9 %	8 373
ÖVRIGA INTÄKTER TOTALT	4 000	0,6 %	6 000	0,9 %	8 373
INTÄKTER TOTALT	685 000	100 %	686 000	100 %	603 998

KOSTNADER	BUDGET 2011		BUDGET 2010		UTFALL 2009
	€	%	€	%	€
PERSONALKOSTNADER					
Lönekostnader, tillsvidare anställd personal	372 000	54,3 %	343 000	50,0 %	307 662
Lönekostnader, projekt anställd personal	42 000	6,1 %	44 000	6,4 %	50 600
Personalvård (utbildning, hälsovård m.m.)	11 000	1,6 %	10 000	1,5 %	11 400
PERSONALKOSTNADER TOTALT	425 000	62,0 %	397 000	57,9 %	369 662
ÖVRIGA KOSTNADER					
Hyeskostnader	37 000	5,4 %	35 000	5,1 %	28 995
Publiceringskostnader	34 500	5,0 %	38 000	5,5 %	43 852
Prenumerationsförsäljningsprovision	2 000	0,3 %	19 000	2,8 %	1 711
Annonsförsäljningsprovision	15 000	2,2 %	14 000	2,0 %	15 100
Kostnader för köpta tjänster	6 500	0,9 %	0	0,0 %	1 763
Marknadsföringskostnader	11 000	1,6 %	16 000	2,3 %	7 959
Rese- och transportkostnader	54 500	8,0 %	71 000	10,3 %	54 095
Postningskostnader	25 000	3,6 %	23 000	3,4 %	21 515
Bokförings- och löneräkningskostnader	13 500	2,0 %	13 000	1,9 %	12 021
Administrativa kostnader	47 000	6,9 %	46 000	6,7 %	41 802
Medlemsavgifter	3 500	0,5 %	3 000	0,4 %	3 490
Diverse kostnader	3 000	0,4 %	4 000	0,6 %	5 366
ÖVRIGA KOSTNADER TOTALT	252 500	36,9 %	282 000	41,1 %	237 669
UTBETALDA LOKALFÖRENINGSADELAR	7 500	1,1 %	7 000	1,0 %	6 798
KOSTNADER TOTALT	685 000	100 %	686 000	100 %	614 129

Natur och Miljö

telefon (09) 6122 290

e-post nom@naturochmiljo.fi

www.naturochmiljo.fi